

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 2g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1506 din 31 octombrie 2003 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea azilului politic de către Președintele Republicii Moldova

CHIȘINĂU

19 aprilie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
 dlui Nicolae ROȘCA,
 dnei Liuba ȘOVA,
 dlui Serghei ȚURCAN,
 dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
 cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 4 ianuarie 2022,
 Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
 Având în vedere actele și lucrările dosarului,
 Deliberând la 19 aprilie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1506 din 31 octombrie 2003 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea azilului politic de către Președintele Republicii Moldova, ridicată de dna avocat Corina Stratan, în interesele dlui Cristian Rizea (Mihai), în dosarul nr. 3-150/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Liudmila Holevițcaia de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, se află o cauză de contencios administrativ intentată la cererea dlui Cristian Rizea (Mihai). Obiectul acțiunii constă în anularea Hotărârii Comisiei pentru problemele cetățeniei și acordării de azil politic de pe lângă Președintele Republicii Moldova nr. 9 din 13 noiembrie 2020 prin care a fost respinsă cererea dlui Cristian Rizea (Mihai) de acordare a azilului politic. De asemenea, dl Cristian Rizea (Mihai) a solicitat ca Președintele Republicii Moldova să fie obligat să-i acorde azil politic în Republica Moldova.

4. La 4 noiembrie 2021, dna avocat Corina Stratan a ridicat, în interesele dlui Cristian Rizea (Mihai), excepția de neconstituționalitate a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1506 din 31 octombrie 2003 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea azilului politic de către Președintele Republicii Moldova.

5. Printr-o încheiere din 29 decembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 19 Statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor

„(1) Cetățenii străini și apatrizii au aceleași drepturi și îndatoriri ca și cetățenii Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite de lege.

(2) Cetățenii străini și apatrizii pot fi extrădați numai în baza unei convenții internaționale, în condiții de reciprocitate sau în temeiul hotărârii instanței de judecată.

(3) Dreptul de azil se acordă și se retrage în condițiile legii, cu respectarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 88 Alte atribuții

„Președintele Republicii Moldova îndeplinește și următoarele atribuții:

[...]

c) soluționează problemele cetățeniei Republicii Moldova și acordă azil politic;

[...].”

Articolul 94 Actele Președintelui

„(1) În exercitarea atribuțiilor sale, Președintele Republicii Moldova emite decrete, obligatorii pentru executare pe întreg teritoriul statului. Decretele se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Decretele emise de Președinte în exercitarea atribuțiilor sale prevăzute în articolul 86 alineatul (2), articolul 87 alineatele (2), (3) și (4) se contrasemnează de către Primul-ministru.”

7. Prevederile relevante ale Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1506 din 31 octombrie 2003 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea azilului politic de către Președintele Republicii Moldova:

„În temeiul art. 88 lit. c), al art. 94 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și al art.18 alin. (3) din Legea cu privire la statutul refugiaților,
Președintele Republicii Moldova decretează:

Articol unic. - Se aprobă Regulamentul privind acordarea azilului politic de către Președintele Republicii Moldova, care face parte integrantă din prezentul decret.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul excepției susține că Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1506 din 31 octombrie 2003 a fost emis pe baza Legii nr. 1286 din 25 iulie 2002 cu privire la statutul refugiaților, care a fost abrogată.

9. Astfel, autorul excepției menționează că decretul contestat nu are o bază legală și trebuie supus controlului constituționalității prin prisma articolelor 7, 16, 19, 23, 88 și 94 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

11. Autorul sesizării contestă Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1506 din 31 octombrie 2003, susținând că legea pe baza căreia a fost emis decretul a fost abrogată. Deși menționează articolele 7 [*Constituția, Lege Supremă*], 16 [*Egalitatea*], 19 [*Statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor*], 23 [*Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*], 88 [*Alte atribuții ale Președintelui Republicii*] și 94 [*Actele Președintelui*] din Constituție, întreaga sa argumentație se bazează pe lipsa unei baze legale a decretului. Totuși, potrivit articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională poate exercita, la sesizare, controlul constituționalității decretelor Președintelui Republicii, nu al legalității lor.

12. Curtea reține că decretele Președintelui Republicii cu caracter normativ sunt acte de reglementare secundară (*secundum legem*), care sunt emise în vederea executării legilor (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 58 din 5 iunie 2020, § 20; DCC nr. 4 din 5 ianuarie 2021, § 27).

13. Curtea menționează că controlul legalității decretelor Președintelui Republicii care nu constituie acte exclusiv politice ține de competența instanțelor de contencios administrativ, așa cum se poate deduce din articolele 12 și 190 alin. (1) ale Codului administrativ, adoptat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018. În acest sens, Curtea observă că Decretul Președintelui

Republicii nr. 1506 din 31 octombrie 2003 nu reprezintă un act cu caracter exclusiv politic și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice. Acest decret reprezintă un act cu caracter normativ prin care a fost adoptat Regulamentul privind acordarea azilului politic de către Președintele Republicii. Regulamentul în discuție stabilește condițiile, regulile și temeiurile de acordare de către Președintele Republicii a azilului politic cetățenilor străini și apatrizilor.

14. Curtea reține că controlul legalității unui decret cu caracter normativ excedează rolului constituțional al Curții Constituționale. Controlul de legalitate al unor asemenea acte le revine, prin definiție, instanțelor de judecată. Această concluzie decurge din articolul 114 din Constituție, potrivit căruia justiția este înfăptuită în numele legii numai de instanțele judecătorești, dar și din articolul 134 alin. (3) din Legea fundamentală, potrivit căruia Curtea Constituțională garantează supremația Constituției (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 24 din 25 februarie 2019, § 19; DCC nr. 4 din 5 ianuarie 2021, § 27).

15. Prin urmare, pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 din Constituție, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1506 din 31 octombrie 2003 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea azilului politic de către Președintele Republicii Moldova, ridicată de dna avocat Corina Stratan, în interesele dlui Cristian Rizea (Mihai), în dosarul nr. 3-150/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 19 aprilie 2022

DCC nr. 55

Dosarul nr. 2g/2022